

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 705/2014-9

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 19. novembra 2014 predbežne prerokoval sťažnosť V. J., zastúpeného advokátom Mgr. Tomášom Žuffom, Vinohradnícka 19, Nitra, vo veci namietaného porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky upovedomením verejnej ochrankyne práv o odložení podnetu sp. zn. 1559/2014/VOP zo 7. augusta 2014 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť V. J. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 24. septembra 2014 doručená sťažnosť V. J. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) upovedomením verejnej ochrankyne práv o odložení podnetu sp. zn. 1559/2014/VOP zo 7. augusta 2014.

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovateľ sa 7. decembra 2013 domáhal sprístupnenia informácie od Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej len

„ministerstvo spravodlivosti“), konkrétne materiálu k prvému bodu programu zasadnutia Medzirezortnej komisie pre zastupovanie Slovenskej republiky pred súdmi Európskej únie (ďalej len „medzirezortná komisia“), ktorá sa uskutočnila 25. júla 2013.

Sťažovateľ ďalej uviedol:

«Dňa 13.12.2013 vydalo MS SR rozhodnutie č. 964/2013-34-I..., ktorým Žiadosti sťažovateľa nevyhovelo a požadovanú informáciu nesprístupnilo s poukazom na ust. § 11 ods. 1 písm. d) zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej ako „ZSI“) v znení neskorších predpisov. ...

Proti rozhodnutiu MS SR podal sťažovateľ dňa 31.12.2013 rozklad, ktorému Minister spravodlivosti SR nevyhovelo svojím rozhodnutím č. 32037/2014-23-II bez uvedenia dátumu... rovnako s poukazom na ust. § 11 ods. 1 písm. d) ZSI. ...

Dňa 27.01.2014 sa sťažovateľ prostredníctvom podnetu adresovaného Verejnej ochrankyni práv domáhal preskúmania napadnutého rozhodnutia.»

V stanovisku ministerstva spravodlivosti doručenom Kancelárii verejného ochrancu práv 13. marca 2014 ministerstvo spravodlivosti okrem iného uviedlo, že napadnuté rozhodnutie č. 32037/2014-23-II je vecne správne a zákonné, pričom v závere stanoviska poznamenalo, že sťažovateľ sa v súčasnosti domáha preskúmania rozhodnutia ministerstva spravodlivosti č. 31564/2013-23-II z 29. apríla 2013 v konaní, ktoré je na Krajskom súde v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) vedené pod sp. zn. 5 S 170/2013. Ministerstvo spravodlivosti zároveň poznamenalo, že tomuto rozhodnutiu ministerstva spravodlivosti rovnako predchádzala žiadosť sťažovateľa o sprístupnenie materiálu k prvému bodu programu zasadnutia medzirezortnej komisie, ktorá sa uskutočnila 7. februára 2013.

Verejná ochrankyňa práv o podnete sťažovateľa z 27. januára 2014 rozhodla upovedomením o odložení podnetu sp. zn. 1559/2014/VOP zo 7. augusta 2014 podľa ustanovenia § 15 ods. 1 písm. b) zákona č. 564/2001 Z. z. o verejnom ochrancovi práv (ďalej len „zákon o verejnom ochrancovi práv“) z dôvodu, že obdobnú vec, ktorá sa podstaty predmetu podnetu sťažovateľa týka, preskúmava krajský súd v konaní vedenom pod sp. zn. 5 S 170/2013.

Podľa názoru sťažovateľa verejná ochrankyňa práv porušila jeho právo podľa čl. 46 ods. 1 ústavy tým, že:

«- VOP upovedomením odložila podnet sťažovateľa zo dňa 27.01.2014 napriek tomu, že na to neboli splnené podmienky podľa ust. § 15 ods. 2 písm. b) ZVOP.

- Upovedomenie bolo prijaté v rozpore s Príkazom VOP č. 5/2013 zo dňa 30.07.2013 o postupoch a časovom harmonograme zavádzania organizačného poriadku účinného od 1. júna 2012 do činnosti Kancelárie verejného ochrancu práv (ďalej ako „Príkaz VOP“).»

Sťažovateľ je toho názoru, že *„... neboli splnené podmienky pre odloženie jeho podnetu v zmysle uvedeného ustanovenia ZVOP. Na odloženie podnetu podľa ust. § 15 ods. 2 písm. b) ZVOP je potrebné, aby vec, ktorá je prejednávaná súdom alebo o ktorej už súd rozhodol bola totožná s vecou, ktorej sa podnet týka. O totožnú vec ide vtedy, ak sú splnené kumulatívne tri podmienky, a to totožnosť účastníkov konania, totožnosť predmetu konania a totožné skutkové okolnosti, z ktorých sa odvodzuje právo. Ak nie je splnená ktorákoľvek z uvedených podmienok, nejedná sa o tú istú vec.“*. Keďže podľa názoru sťažovateľa druhá z podmienok totožnosti vecí, t. j. totožnosť predmetu konania, nebola splnená, odloženie podnetu sťažovateľa v zmysle ustanovenia § 15 ods. 1 písm. b) zákona o verejnom ochrancovi práv [sťažovateľ v sťažnosti pravdepodobne omylom uvádza ustanovenie „§ 15 ods. 2 písm. b) ZVOP“, pozn.] neprichádzalo do úvahy.

V závere sťažnosti sťažovateľ v súvislosti so spôsobom vybavenia svojho podnetu poukazuje aj *«... na Príkaz VOP. Podľa čl. 5 ods. 1 Príkazu VOP: „Zamestnanec OPAS určený na preskúvanie a vybavovanie podnetov, ktorému spis s podnetom pridelil vedúci OPAS, zástupca vedúceho OPAS, vedúci Kancelárie alebo verejná ochrankyňa práv, pridelený podnet preskúma a v lehote najneskôr do 3 kalendárnych mesiacov od jeho prevzatia na preskúmanie predloží na kontrolu svoj písomný návrh na vybavenie podnetu tomu vedúcemu zamestnancovi, ktorý vykonáva kontrolu správnosti vybavenia podnetu. V prípadoch podľa § 14 ods. 2 a 3 zákona však koná bezodkladne. V prípadoch odloženia podľa § 15 ods. 1 písm. a) až e) predloží návrh upovedomenia najneskôr do 15 pracovných*

dni odkedy sa dozvedel o skutočnostiach, pre ktoré verejná ochrankyňa práv podnet odkladá.“ ...

Napriek tomu, že zo stanoviska MS SR doručeného dňa 13.03.2014 vyplýval dôvod, na základe ktorého VOP neskôr odložila podnet sťažovateľa, podnet sťažovateľa bol odložený až po takmer šiestich mesiacoch od doručenia stanoviska MS SR. Sťažovateľ si je vedomý, že je rozdiel medzi predložením návrhu upovedomenia podľa ust. § 15 ods. 1 písm. a) až e) ZVOP v zmysle čl. 5 ods. 1 Príkazu VOP a samotným upovedomením o odložení podnetu zo strany VOP. Sťažovateľ však považuje za málo pravdepodobné, aby príslušný zamestnanec Kancelárie verejného ochrancu práv predložil návrh na odloženie podnetu sťažovateľa v súlade s Príkazom VOP (teda najneskôr v apríli 2014) a VOP by rozhodla o tomto návrhu až o päť mesiacov neskôr. Sťažovateľ je preto názoru, že neboli splnené ani interné predpisy VOP na odloženie jeho podnetu.».

S ohľadom na už uvedené skutočnosti sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd po predbežnom prerokovaní veci a jej prijatí na ďalšie konanie takto rozhodol:

„1. Sťažnosti sa vyhovuje.

2. Základné právo sťažovateľa na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky upovedomením verejnej ochrankyne práv o odložení podnetu pod spis. zn.: 1559/2014/VOP zo dňa 07.08.2014, porušené bolo.

3. Upovedomenie verejnej ochrankyne práv o odložení podnetu pod spis. zn.: 1559/2014/VOP zo dňa 07.08.2014 sa zrušuje a vec vracia verejnej ochrankyni práv na nové konanie.

4. Sťažovateľovi sa priznávajú trovy konania/právneho zastúpenia vo výške 284,08 EUR, ktoré je verejná ochrankyňa práv povinná sťažovateľovi vyplatiť na účet právneho zástupcu sťažovateľa - Mgr. Tomáš Žuffa, advokát... a to do jedného mesiaca od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú

Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Sťažovateľ sťažnosťou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy upovedomením verejnej ochrankyne práv o odložení podnetu sp. zn. 1559/2014/VOP zo 7. augusta 2014.

Z priloženej dokumentácie vyplynulo, že verejná ochrankyňa práv označeným upovedomením sp. zn. 1559/2014/VOP zo 7. augusta 2014 odložila podnet sťažovateľa v zmysle dikcie ustanovenia § 15 ods. 1 písm. b) zákona o verejnom ochrancovi práv z dôvodu, že podľa jej informácie krajský súd rozhoduje v súdnom konaní na základe návrhu sťažovateľa aj o veci, ktorá sa týka podstaty tohto podnetu (pozri konanie vedené pod sp. zn. 5 S 170/2013).

Podľa názoru ústavného súdu verejná ochrankyňa práv náležite odôvodnila svoj záver o odložení podnetu sťažovateľa s poukazom na ustanovenie § 15 ods. 1 písm. b) zákona o verejnom ochrancovi práv, keď uviedla:

«Pre posúdenie veci som si vyžiadala písomné stanovisko ministerstva, analyzovala som kópie relevantných dokumentov – konkrétne Vašich podaní a rozhodnutí ministerstva, ktoré mi boli predložené spolu so stanoviskom.

Žiadosťou zo dňa 7. decembra 2013 ste ministerstvo požiadali o sprístupnenie informácií podľa zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o slobode informácií) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o slobode informácií“), a to konkrétne „o zaslanie materiálu k prvému bodu programu zasadnutia Medzirezortnej komisie pre zastupovanie pred súdmi EÚ, ktorá sa uskutočnila 25.07.2013“. Ako spôsob sprístupnenia informácií ste navrhli ich zaslanie elektronickou poštou.

Ministerstvo o Vašej žiadosti rozhodlo dňa 13. decembra 2013 rozhodnutím č. 964/2013-34-I, pričom žiadosti nevyhovelo a požadovanú informáciu nesprístupnilo, opierajúc sa pritom o ustanovenia § 11 ods. 1 písm. d) zákona o slobode informácií. Dňa 31. decembra 2013 ste proti rozhodnutiu ministerstva podali rozklad. Rozklad bol zamietnutý rozhodnutím č. 32037/2014-23-II a prvostupňové rozhodnutie bolo potvrdené. Ministerstvo založilo svoju argumentáciu, na základe ktorej Vašej žiadosti nevyhovelo, najmä na tom, že požadované informácie sa týkajú rozhodovacej činnosti a uviedlo, že pod pojmom informácie týkajúce sa rozhodovacej činnosti súdu, resp. medzinárodných súdnych orgánov „ministerstvo rozumie informácie súvisiace s rozhodovaním súdu, postupom súdu a jeho úkony smerujúce k zisteniu skutkového stavu veci, úkony účastníkov konania voči súdu ako aj ostatným účastníkom konania“. Ministerstvo sa oprelo o rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vo veci NS SR sp. zn. 3 Sži 8/2009 zo dňa 18.2.2010. Vami požadovanú informáciu považuje za informáciu týkajúcu sa rozhodovacej činnosti Súdneho dvora EÚ.

Okrem toho uviedlo, že za Slovenskú republiku vykonáva úkony v konaniach pred súdmi EÚ zástupca Slovenskej republiky pred súdmi EÚ alebo výnimočne splnomocnená osoba. Medzirezortná komisia pre zastupovanie Slovenskej republiky pred súdmi EÚ je poradný, iniciatívny a konzultačný orgán zástupcu Slovenskej republiky pred súdmi EÚ a slúži na vnútroštátnu koordináciu postupu Slovenskej republiky pred súdmi EÚ. Jej zasadania sú neverejné. Je tomu tak podľa Postupov pre zastupovanie Slovenskej republiky pred súdmi EÚ.

Vy, naopak argumentujete najmä tým, že materiál o bode programu zasadnutia Medzirezortnej komisie pre zastupovanie SR pred súdmi EÚ netvorí súčasť rozhodovacej činnosti súdu a netýka sa rozhodovacej činnosti Súdneho dvora EÚ.

Podľa môjho názoru, účastníkom konania pred súdmi EÚ je Slovenská republika a ministerstvo (podľa § 13 ods. 6 zákona č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy v znení neskorších predpisov) iba „zabezpečuje zastupovanie Slovenskej republiky na Európskom súde pre ľudské práva a zastupovanie Slovenskej republiky v konaní pred súdnym dvorom Európskej únie“. Z toho vyplýva, že ministerstvo nie je účastníkom súdneho konania, ani jeho zástupca, podľa zákona iba zabezpečuje zastupovanie účastníka súdneho konania, a teda je otázne, či je ministerstvo v tomto prípade a v tejto zákonnej pozícii (pre takýto prípad) povinnou osobou v zmysle § 2 zákona o slobodnom prístupe k informáciám. Okrem toho mám pochybnosť aj o tom, či poradný orgán zástupcu Slovenskej republiky pred súdmi EÚ, ktorého zabezpečilo ministerstvo, má postavenie povinnej osoby v zmysle § 2 zákona o slobodnom prístupe k informáciám a komu vlastne patrí obsah programu a výsledok neverejného zasadania poradného orgánu, čiže inak, komu patrí informácia z neverejného zasadania. A je to orgán, ktorý možno subsumovať pod § 2 zákona o slobode informácií? Podľa môjho názoru, je potrebné najskôr vyriešiť tieto právne otázky a až potom posudzovať, či mohlo dôjsť postupom orgánu verejnej správy - ministerstvom - k porušeniu Vášho základného práva chráneného čl. 26 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky.»

Z už citovaného § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní návrhu je tiež posúdiť, či tento nie je zjavne neopodstatnený. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu možno o zjavnej neopodstatnenosti návrhu hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh preto možno považovať ten, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo

slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03).

Podľa § 15 ods. 1 písm. b) zákona o verejnom ochrancovi práv verejný ochranca práv podnet odloží, ak vec, ktorej sa podnet týka, prejednáva súd a nejde o prieťahy v konaní alebo ak už súd vo veci rozhodol.

Ústavný súd po preskúmaní sťažnosti a priloženej dokumentácie konštatoval, že verejná ochrankyňa práv by svojím postupom pri vybavovaní podnetu sťažovateľa mohla porušiť základné právo sťažovateľa na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy len vtedy, ak by zásadným spôsobom porušila svoje povinnosti pri vybavovaní podnetu sťažovateľa vyplývajúce jej zo zákona o verejnom ochrancovi práv.

V danom prípade však verejná ochrankyňa práv podľa názoru ústavného súdu pri vybavovaní podnetu sťažovateľa postupovala v súlade s citovanými ustanoveniami zákona o verejnom ochrancovi práv, a preto k porušeniu označeného základného práva sťažovateľa upovedomením verejnej ochrankyne práv sp. zn. 1559/2014/VOP zo 7. augusta 2014 o odložení jeho podnetu dôjsť nemohlo.

Keďže vec, ktorej sa podnet sťažovateľa týka, je vo svojej podstate vymedzením predmetu konania, a ten je v intenciách posudzovaného podnetu zhodný s predmetom konania vedeným na krajskom súde pod sp. zn. 5 S 170/2013 (konaniu na krajskom súde vedenom pod sp. zn. 5 S 170/2013 rovnako predchádzala žiadosť sťažovateľa o sprístupnenie materiálu k prvému bodu programu zasadnutia medzirezortnej komisie, hoci z iného dátumu), verejná ochrankyňa nepochybila, ak s poukazom na túto argumentáciu podnet sťažovateľa v zmysle ustanovenia § 15 ods. 1 písm. b) zákona o verejnom ochrancovi práv odložila.

V nadväznosti na argumentáciu sťažovateľa, že vydaním upovedomenia verejnej ochrankyne práv sp. zn. 1559/2014/VOP zo 7. augusta 2014 neboli splnené ani interné predpisy na odloženie jeho podnetu „podľa čl. 5 ods. 1 Príkazu VOP“, ústavný súd

poznamenáva, že sťažovateľ v podanej sťažnosti bližšie nešpecifikoval, o aký konkrétny interný predpis Kancelárie verejného ochrancu ide a aké práva zmieneným konaním verejnej ochrankyne práv mali byť porušené.

Podľa názoru ústavného súdu nejestvuje príčinná súvislosť medzi označeným právom sťažovateľa a postupom verejnej ochrankyne práv pri rozhodovaní v danej veci, ktorá by umožňovala vysloviť záver o porušení sťažovateľom označeného práva. Skutočnosť, že sa sťažovateľ nestotožňuje s právnym názorom verejnej ochrankyne práv, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti, ústavnej nekonformnosti alebo arbitrárnosti uvedeného rozhodnutia.

V závere ústavný súd zdôrazňuje, že postup a rozhodnutie verejnej ochrankyne práv, ktoré vychádzajú z aplikácie konkrétnej platnej a účinnej procesnoprávnej úpravy [pozri ustanovenie § 15 ods. 1 písm. b) zákona o verejnom ochrancovi práv], v zásade nemožno hodnotiť ako porušovanie základných práv a slobôd.

Vychádzajúc zo svojej stabilizovanej judikatúry ústavný súd rovnako konštatuje, že napadnutým upovedomením sp. zn. 1559/2014/VOP zo 7. augusta 2014, ktorým verejná ochrankyňa práv odložila podnet sťažovateľa, nemohlo dôjsť k porušeniu označeného základného práva sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, keďže platná zákonná úprava právo (právný nárok) na vyhovenie jeho podnetu nezakladá.

Ústavný súd s ohľadom na uvedené skutočnosti dospel k záveru, že napadnuté upovedomenie verejnej ochrankyne práv sp. zn. 1559/2014/VOP zo 7. augusta 2014 nemá žiadnu vecnú súvislosť s tvrdeným porušením označeného práva sťažovateľa, preto odmietol jeho sťažnosť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

Pretože sťažnosť bola odmietnutá v celom rozsahu, ústavný súd o ďalších nárokoch na ochranu ústavnosti uplatnených v sťažnosti nerozhodoval.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 19. novembra 2014